

Αύτη η πίστις των Αποστόλων, Αύτη η πίστις των Πατέρων, Αύτη η πίστις των Ορθοδόξων, Αύτη η πίστις την Οικουμένην εστήριξε (Ραφαήλ Χ. Μισιαούλης, Φοιτητής Θεολογίας ΑΠΘ)

[/ Πεμπτούσία](#)

Την πρώτη Κυριακή της Μεγάλης Τεσσαρακοστής η Αγία μας Εκκλησία πανηγυρίζει το θρίαμβο της Ορθοδοξίας, της ορθής πίστεως, η οποία καταπάτησε όλες της αιρέσεις και στερεώθηκε για πάντα. Γι' αυτό η Κυριακή αυτή καλείται Κυριακή της Ορθοδοξίας[2].

Η λέξη Ορθοδοξία δεν αναφέρεται ούτε σε κάποιο σύστημα, ούτε σε λαϊκή παράδοση και τέχνη. Ορθοδοξία είναι η ορθή δόξα, η ορθή πίστη για τον Θεό, είναι η Εκκλησία, η Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία. Είναι το σώμα του Κυρίου μας. Ο ορισμός της Εκκλησίας μας δίδεται από τον ίδιο τον Δομήτορά Της Κύριο, με το αψευδέστατο στόμα Του, τον ουρανοβάμονα θείο Παύλο, ο οποίος στην προς Εφεσίους επιστολή του μας αποκαλύπτει ότι «...αὐτὸν (τόν Χριστόν) ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, ἣτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου»[3]. Να τονισθεί ότι εκτός της Εκκλησίας δεν υπάρχει Ορθοδοξία.

Γι' αυτό και οι Πατέρες της Εκκλησίας τονίζουν πως πίστη, παράδοση, λατρεία και θεραπεία είναι άρρηκτα συνδεδεμένες μεταξύ τους. Έχουν τέτοια ενότητα, ώστε είναι αδύνατο να ζήσει κανείς ορθόδοξα, αν αποδεσμευθεί από μία από αυτές τις πραγματικότητες. Μόνο μέσα σε αυτά τα πλαίσια μπορούμε να κάνουμε συζήτηση περί Ορθοδοξίας[4].

Γιατί, όμως, λέγεται Κυριακή της Ορθοδοξίας; Ο λόγος είναι διότι πανηγυρικώς εορτάζουμε την αναστήλωση των αγίων και ιερών εικόνων και τον θρίαμβο της Ορθοδόξου Πίστεως κατά της φοβερής αιρέσεως των Εικονομάχων. Η Κυριακή της Ορθοδοξίας είναι η εορτή των νικών της Ορθοδόξου Εκκλησίας στο παρελθόν. Αυτές οι νίκες του παρελθόντος είναι το ηθικό κεφάλαιο της Ορθοδόξου Εκκλησίας, ο Σταυρός της και η τροφή της, σύμφωνα με τον Άγιο Νικόλαο επίσκοπο Αχρίδος[5].

Αξίζει να αναφέρω μερικά ιστορικά στοιχεία περί της αιρέσεως αυτής. Ο όρος Εικονομαχία αναφέρεται στην διαμάχη που ξέσπασε στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία κατά τον 8ο αιώνα με την λατρεία των χριστιανικών εικόνων. Η Εικονομαχία διηρέθηκε σε 2 φάσεις και διήρκησε από το 726 - 842 μ.Χ. Η αίρεση αυτή διήρесе τους κατοίκους της Αυτοκρατορίας σε Εικονομάχους (αλλιώς Εικονοκλάστες) και Εικονολάτρες (αλλιώς Εικονόφιλους). Το 726 ο Αυτοκράτορας Λέοντας Γ' εξέδωσε

διάταγμα, με το οποίο αποδοκιμαζόταν η προσκύνηση των εικόνων ως ψευδολατρεία. Αυτό το διάταγμα ίσχυε και στους επόμενους Αυτοκράτορες. Ο διάδοχος του Λέοντα και υιός του Κωνσταντίνος ο Ε΄ εξαπέλυσε διωγμό κατά των εικόνων και των μοναχών. Το 754 συγκάλεσε την σύνοδο της Ιέρειας, κατά την οποία καταδικάσθηκαν οι θρησκευτικές απεικονίσεις. Τα προβλήματα και οι δυσκολίες ηυξήθησαν στο έπακρο. Μοναχοί και μοναχές υποχρεώθηκαν να παντρευθούν, αρκετές Μονές κρατικοποιήθηκαν. Ο Άγιος Θεόδωρος ο Στουδίτης έγραφε χαρακτηριστικά πως «σχεδόν όλοι ο μοναχοί και οι ηγούμενοι μέσα στο Βυζάντιο» έπαψαν να είναι φορείς των εικονολατρικών πεποιθήσεων[6].

Το 787 μ.Χ. κατόπιν αιτήσεως του Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ταρασίου (τιμάται 25 Φεβρουαρίου), ο Αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Στ΄ και η μητέρα του Αυτοκράτειρα Ειρήνη η Αθηναία συγκάλεσαν την Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδο στη Νίκαια της Βιθυνίας. Η Σύνοδος αποφάσισε την αναστήλωση των ιερών εικόνων καταδικάζοντας την αίρεση της Εικονομαχίας και την ιδέα της σχηματοποίησης της άορατης και άϋλης Τριάδος.

Η Εικονομαχία έλαβε τέλος όταν ο αυτοκράτορας Θεόφιλος απεβίωσε το 842 και τον διαδέχθηκε ο ανήλικος υιός του Μιχαήλ Γ΄. Λόγω της ηλικίας του, την εξουσία ανέλαβε η μητέρα του βασίλισσα Θεοδώρα (τιμάται 11 Φεβρουαρίου). Έτσι, η Θεοδώρα όρισε τρεις συνεπιτρόπους της αρχής και έπραξαν τα δέοντα, ώστε να παύσουν με την χάρη του Θεού την ισχύ της αιρέσεως αυτής. Η πρώτη των ενέργειες ήταν η απομάκρυνση και καθαίρεση του Εικονομάχου Πατριάρχη Ιωάννη Γραμματικού, ο οποίος ήταν αυτός που εκπροσωπούσε τους εικονομάχους στις δογματικές αντιπαραθέσεις του με τους εικονόφιλους[7].

(συνεχίζεται)

[1] (τίτλος) Συνοδικό Ζ΄ Οικουμενικής Συνόδου

[2] Λόγος εις την Α΄ Κυριακή των Νηστειών του Αγίου Λουκά Αρχιεπισκόπου Κριμαίας

[3] Έφ. 1, 17-23

[4] Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιεροθέου Βλάχου, Εκκλησία και εκκλησιαστικό φρόνημα, εκδ. Ιεράς Μονής Γενεθλίου Θεοτόκου 1990, σελ. 81

[5] Λόγος εις την Κυριακή της Ορθοδοξίας, Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς

[6] Επιστολαί, Β΄ 11, 20, 89, 123. PG 99, σελ. 1146, 1177, 1337, 1564

[7] Συνεχισταί Θεοφάνους 96 : «το προς τους αντιρρητικούς λόγους κекητημένον δραστήριον». Ανωνύμου, Βίος Λέοντος Αρμενίου 1028